

EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 5/2008 vp

Lakialoite laiksi turvatoimista eduskunnassa ja laiksi turvallisuusselvityksistä annetun lain 4 ja 19 §:n muuttamisesta

Asia

Ed. Timo Kalli ym. ovat tehneet lakialoitteen laiksi turvatoimista eduskunnassa ja laiksi turvallisuusselvityksistä annetun lain 4 ja 19 §:n muuttamisesta (LA 5/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (PeVM 3/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

turvatoimista eduskunnassa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Tämän lain tarkoituksena on suojata eduskunnan toimintaa ja varmistaa turvallisuuden ja järjestyksen säilyminen eduskunnassa.

Lakia sovelletaan eduskunnan kiinteistöissä ja eduskunnan hallinnassa olevissa muissa tiloissa sekä niiden välittömässä läheisyydessä (*turvatoimialue*).

Lakia sovelletaan turvatoimialueelle saapuvaan ja siellä olevaan henkilöön. Lakia ei kuitenkaan sovelleta kansanedustajiin.

Poliisin tehtävistä ja toimivaltuuksista on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

2 §

Rajoitussäännökset

Tämän lain nojalla ei saa rajoittaa yleisön oikeutta täysistuntojen seuraamiseen eikä muutoinkaan eduskunnan toiminnan avoimuutta enempää kuin lain tarkoitus välttämättä vaatii. Yksilön oikeuksiin saa lakia sovellettaessa puuttua vain siinä määrin kuin eduskunnan toiminnan ja järjestyksen suojaamiseksi on välttämätöntä.

Tämän lain mukaisia toimivaltuuksia voidaan kohdistaa eduskunnan ja eduskuntaryhmän palveluksessa olevaan silloin, kun eduskunnan pääsihteeri erityisestä syystä eduskunnan turvallisuusjohtajan esityksestä erikseen niin päättää.

3 §

Turvataarkastaja

Tämän lain mukaisia toimivaltuuksia saa käyttää vain soveltuvan turvallisuusalan koulutuksen suorittanut eduskunnan virkamies, jonka eduskunnan pääsihteeri on määrännyt turvatarkastajaksi.

Eduskunnan turvallisuusyksikkö antaa 1 momentin mukaisesti turvatarkastajaksi hyväksytylle turvatarkastajakortin. Turvatarkastajan on pidettävä kortti turvatarkastajan tehtävissä mukana ja esitettävä se pyydettyä.

Turvataarkastajan tulee tehtävää suorittaessaan olla pukeutunut turvatarkastajan asuun.

4 §

Henkilöllisyyden selvittäminen

Turvataarkastajalla on oikeus saada turvatoimialueelle saapuvalta tai siellä olevalta tieto tämän nimestä sekä henkilötunnuksesta tai syntymäajasta.

5 §

Turvataarkastus

Turvataarkastuksessa saadaan metallinilmaisinta tai muuta teknistä laitetta käyttäen tarkastaa turvatoimialueelle saapuva tai siellä oleva henkilö sekä hänen mukanaan oleva omaisuus sen selvittämiseksi, onko hänen hallussaan esine tai ainetta (*kielletty valmiste*):

1) jolla voidaan aiheuttaa vaaraa toisen turvallisuudelle tai erityistä häiriötä eduskunnan toiminnalle ja järjestykselle;

2) joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen; tai

3) jonka hallussapito on laissa tai lain nojalla kielletty.

Henkilön mukana oleva omaisuus saadaan tarkastaa myös muulla tavalla kuin teknistä laitetta käyttäen.

Turvatoimialueelta löytyvä omaisuus saadaan tarkastaa 1 ja 2 momentissa mainitulla tavalla, jos on syytä epäillä, että se sisältää kielletyn valmiste.

6 §

Henkilöntarkastus

Jos turvatarkastuksen perusteella tai muutoin on perusteltua syytä epäillä, että henkilöllä on turvatoimialueella mukanaan kielletty valmiste, hänelle voidaan tehdä henkilöntarkastus sen tutkimiseksi, mitä hänellä on vaatteissaan tai muutoin yllään. Henkilöntarkastuksen suorittavan turvatarkastajan tulee olla samaa sukupuolta kuin tarkastettava.

7 §

Ajoneuvojen tarkastaminen

Turvatoimialueelle saapuva tai siellä oleva ajoneuvo saadaan tarkastaa metallinilmaisinta tai muuta teknistä laitetta käyttäen taikka muulla sopivalla tavalla sen tutkimiseksi, onko ajoneuvossa tai tavaratoimituksessa kielletty valmiste.

8 §

Lähetysten tarkastaminen

Turvatoimialueelle saapunut posti- tai muu lähetys saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla tavalla lähetystä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se kielletyn valmiste.

Jos tarkastuksen perusteella tai muutoin on syytä epäillä, että posti- tai muu lähetys sisältää kielletyn valmiste, lähetys saadaan pysäyttää ja tarvittaessa toimittaa poliisille. Tällaisesta toimenpiteestä ja sen syystä on viipymättä ilmoitettava lähetysten vastaanottajalle.

9 §

Kielletyn valmisteiden haltuun ottaminen ja säilyttäminen

Turvatarkastajalla on oikeus ottaa haltuunsa turvatarkastuksessa, henkilöntarkastuksessa tai muutoin löydetty kielletty valmiste.

Haltuun otettu kielletty valmiste palautetaan haltijalle hänen poistuessaan turvatoimialueelta. Valmiste luovutetaan kuitenkin viipymättä poliisille, jos sen hallussapito on kyseiseltä henkilöltä laissa tai lain nojalla kielletty.

10 §

Pääsyn estäminen ja henkilön poistaminen

Henkilöltä voidaan kieltää pääsy turvatoimialueelle tai hänet voidaan määrätä poistumaan sieltä, jos:

1) hänen henkilöllisyyttään ei pystytä luotettavasti selvittämään;

2) hän kieltäytyy turvatarkastuksesta tai henkilöntarkastuksesta; tai

3) on perusteltua syytä epäillä, että hän vaarantaa toisen turvallisuutta tai aiheuttaa erityistä häiriötä eduskunnan toiminnalle ja järjestykselle.

Henkilön pääsy turvatoimialueelle voidaan estää tai hänet voidaan poistaa sieltä, jos hän jättää noudattamatta turvatarkastajan hänelle eduskunnan toiminnan ja järjestyksen suojaamiseksi 1 momentin mukaisesti antamaa käskyä tai kieltä ja jos eduskunnan toiminnan ja järjestyksen suojaaminen sitä vaatii.

11 §

Henkilön kiinni ottaminen

Henkilö saadaan ottaa kiinni, jos pääsyn estäminen turvatoimialueelle tai poistaminen sieltä on ilmeisen riittämätön toimenpide ja jos kiinni ottaminen on välttämätöntä muille henkilöille tai omaisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran torjumiseksi. Kiinni otettu on viipymättä luovutettava poliisin haltuun.

12 §

Voimankäyttö

Turvatarkastajalla on tehtävänsä suorittaessaan oikeus henkilöntarkastuksen toimittamiseksi, kielletyn valmisteiden pois ottamiseksi, henkilön turvatoimialueelle pääsyn estämiseksi, henkilön sieltä poistamiseksi ja henkilön kiinni ottamiseksi tarvittaessa käyttää sellaisia voimakeinoja, joita henkilön käyttäytyminen ja muut olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää puolustettavina. Puolustettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon tilanteen uhkaavuus, vastarinnan vaarallisuus sekä muut tilanteen kokonaisarvioon vaikuttavat seikat. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Turvatarkastajan voimankäyttövälineitä ovat kaasusumutin, käsiraudat, enintään 70 senttimetriä pitkä patukka ja teleskooppipatukka. Turvatarkastajan tulee kantaa voimankäyttövälineitä mahdollisimman huomaamattomasti.

Turvautuessaan voimakeinoin turvatarkastaja saa käyttää vain niitä 2 momentissa mainittuja voimankäyttövälineitä, joiden käyttöön hän on saanut soveltuvan välinekohtaisen koulutuksen.

13 §

Virka-apu

Eduskunnan kanslialla on oikeus pääsihteerin pyynnöstä saada virka-apua poliisilta eduskunnan toiminnan ja järjestyksen suojaamiseksi.

14 §

Tarkemmat määräykset

Kansliatoimikunta voi antaa tarkempia määräyksiä tämän lain mukaisen toiminnan käytännön järjestämisestä ja teknisistä yksityiskohdista sekä 3 §:n mukaan vaadittavasta turvallisuusalan koulutuksesta.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2008.

Tämän lain voimaan tullessa eduskunnan turvallisuusyksikön henkilöstöön kuuluva turvallisuustehtäviä hoitava virkamies, jolla ei ole 3 §:ssä tarkoitettua koulutusta, voidaan tästä huolimatta määrätä enintään viideksi vuodeksi turvatarkastajaksi, jos hänellä on riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen.

Laki

turvallisuusselvityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan turvallisuusselvityksistä 8 päivänä maaliskuuta 2002 annetun lain (177/2002) 4 §:n 1 momentin 2 kohta ja 20 §, sellaisena kuin niistä on 4 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 605/2007, sekä *lisätään* lakiin uusi 19 a § seuraavasti:

4 §

Hakija

Perusmuotoisen turvallisuusselvityksen tekemistä voivat hakea:

— — — — —
2) eduskunnan kansliatoimikunta, eduskunnan pääsihteeri, eduskunnan oikeusasiamies ja valtiontalouden tarkastusvirasto;
— — — — —

19 a §

Suppea turvallisuusselvitys eduskunnassa työskentelevästä

Suppea turvallisuusselvitys voidaan tehdä myös henkilöstä, joka on virka- tai työsuhteessa

eduskuntaan ja työskentelee eduskunnan hallinnassa olevissa tiloissa taikka jolla muutoin tehtävissään on tai tulisi olemaan pääsy sanottuihin tiloihin.

20 §

Suppean turvallisuusselvityksen hakeminen

Haettaessa suppeaa turvallisuusselvitystä hakemuksessa tulee yksilöidä 19 §:n 2 momentissa tarkoitettu paikka tai tila sekä ne työtehtävät, joita selvityksen kohteena oleva hoitaa tai hoitaisi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2008 .

Helsingissä 13 päivänä toukokuuta 2008